

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžo/54/2014
Identifikačné číslo spisu:	1013200627
Dátum vydania rozhodnutia:	11.12.2015
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1013200627.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v právnej veci žalobcu: Mesto Trenčianske Teplice, s adresou M. R. Štefánika č. 613/4, Trenčianske Teplice, IČO: 00 312 088, zast.: JUDr. Máriou Bustinovou, advokátkou so sídlom advokátskej kancelárie Šrobárova č. 186/9, 914 51 Trenčianske Teplice, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa - ústredie, so sídlom ulica 29. augusta č. 8 a 10, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí správneho orgánu, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 04. februára 2014 č. k. 11S/21/2013-45 v spojení s opravným uznesením zo dňa 30. mája 2014 č. k. 11S/21/2013-58, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 04. februára 2014 č. k. 11S/21/2013-45 v spojení s opravným uznesením zo dňa 30. mája 2014 č. k. 11S/21/2013-58 r u š í a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom orgáne

1. Rozhodnutím č. 14195-2/2013-BA zo dňa 22. januára 2013 (č. l. 13) žalovaná ako odvolací orgán podľa § 179 ods. 1 písm. b) zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej na účely rozsudku len „zák. č. 461/2003 Z. z.“) v zmysle § 218 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z. potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Trenčín č. 37295-4/2012-TN zo 16.10.2012 (ďalej na účely rozsudku len „prvostupňové rozhodnutie“, resp. „prvostupňový orgán“) vo veci zániku povinného dôchodkového poistenia.

2. Žalovaná v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedla, že pán U. L. mal ku dňu 28.02.2011 právne postavenie zamestnanca na účely dôchodkového poistenia v zmysle § 4 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z., pretože ako člen komisie mestského zastupiteľstva žalobcu bol v právnom vzťahu, ktorý mu zakladal právo na nepravidelný príjem, čo vyplýva z čl. 2 Poriadku odmeňovania volených orgánov pri mestskom zastupiteľstve v Trenčianskych Tepliciach (ďalej na účely rozsudku len „Poriadok odmeňovania“). Z tohto dôvodu mu ako zamestnancovi účastníka konania nezanklo povinné dôchodkové poistenie ku dňu 28.02.2011.

3. Žalobca označil napadnuté rozhodnutie za nesprávne, pričom trval na svojich námietkach, uvedených v odvolaní voči prvostupňovému rozhodnutiu.

4. Žalovaná naopak zdôraznila, že pán L. vykonával od 11. februára 2011 funkciu člena komisie Mestského zastupiteľstva Mesta Trenčianske Teplice.

S poukazom na čl. 2 Poriadku odmeňovania žalovaná uviedla, že pán U. L. mal ku dňu 28. februára 2011 v zmysle § 4 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z. právne postavenie zamestnanca na účely dôchodkového poistenia, pretože ako člen komisie Mestského zastupiteľstva Mesta Trenčianske Teplice bol v právnom vzťahu, ktorý mu zakladal právo na nepravidelný príjem.

5. Skutočnosť, že pán U. L. právo na odmenu za výkon svojej funkcie člena komisie nevyužil a tejto odmeny sa 02. marca 2011 jednostranným právnym úkonom (vyhlásením) vzdal, nemá v zmysle zák. č. 461/2003 Z. z., zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (ďalej na účely rozsudku len „zák. č. 369/1990 Zb.“), podľa žalovanej právny účinok zániku tohto práva.

6. Po preskúmaní námietok v odvolaní žalovaná nezistila dôvody na zrušenie napadnutého rozhodnutia a rozhodla tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

II.

Konanie na prvostupňovom súde

A)

7. Proti tomuto rozhodnutiu žalobca podal prostredníctvom svojej právnej zástupkyne na Krajský súd v Bratislave (neskôr odstúpené na Krajský súd v Trenčíne) žalobu zo dňa 05.04.2013.

8. Krajský súd nariadil vo veci pojednávanie a postupom podľa § 247 a nasl. O.s.p. preskúmal zákonnosť napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov žaloby, a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je v súlade so zákonom, a preto žalobu podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol.

III.

Odvolanie žalobcu/stanoviská

9. Včas podané odvolanie zo dňa 25.02.2014 (č. l. 48) proti rozsudku krajského (prvostupňového) súdu žalobca prostredníctvom svojej právnej zástupkyne odôvodnil tým, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.).

10. Najmä zdôraznil, že krajský súd odôvodnil svoje rozhodnutie v zmysle ustanovenia § 25 ods. 1 písm. c) [zákonná povinnosť dodržiavať zásady odmeňovania upravené v Poriadku odmeňovania] zák. č. 369/1990 Zb. v spojení s § 4 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z. za predpokladu súčasného splnenia dvoch nasledujúcich podmienok:

- a) existencia právneho vzťahu zakladajúceho právo na príjem zo závislej činnosti a
- b) existencia práva na príjem zo závislej činnosti z existujúceho právneho vzťahu.

11. Z vyjadrenia žalovanej (č. l. 54) zo dňa 19.03.2014 vyplýva, že žalobca v odvolaní neuviedol žiadne

nové námietky k správnosti preskúmaného rozhodnutia, ani právne relevantné dôvody, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zrušenie napadnuté rozhodnutie.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie z dôvodu podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p.

16. Z pripojených administratívnych spisov (príloha č. 1) vyplýva, že hoci prvostupňový orgán v konaní v predloženej veci sociálneho poistenia okrem žalobcu nekonal s iným účastníkom, tak tento nedostatok správne žalovaná s poukazom na ustanovenie § 173 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z. odstránila a dodatočne doručila prvostupňové rozhodnutie aj pánovi U. L.. Menovaný účastník sa proti napadnutému prvostupňovému rozhodnutiu neodvolal.

Takisto napadnuté rozhodnutie bolo pánovi U. L. ako zamestnancovi žalobcu, ktorého sa prvostupňové rozhodnutie aj priamo dotýka, nakoľko sa rozhodovalo o zániku jeho povinného dôchodkového poistenia.

17. Pozornosti Najvyššieho súdu SR však neuniklo, že krajský súd opomenul, napriek požiadavke zákonodarcu, s pánom U.E. ako účastníkom predchádzajúceho osobitného správno-sociálneho konania v zmysle § 250 ods. 1 veta druhá O.s.p. konať.

Podľa § 250 ods. 1 O.s.p. účastníkmi konania sú žalobca a žalovaný. Súd aj bez návrhu uznesením priberie do konania účastníka správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté.

Podľa § 250 ods. 2 O.s.p. žalobcom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník správneho konania bola rozhodnutím a postupom správneho orgánu ukrátená na svojich právach. Podat' žalobu môže aj fyzická alebo právnická osoba, s ktorou sa v správnom konaní nekonalo ako s účastníkom, hoci sa s ňou ako s účastníkom konať malo.

18. V danej veci preto krajský súd nepostupoval riadne v intenciách citovaného ustanovenia. Neoznámenie informácie pánovi U.E., že začal súdny prieskum rozhodnutia žalovanej, ktoré sa týka presne vymedzeného okruhu účastníkov, vyústilo aj v neumožnenie jeho účasti na pojednávaní, kde došlo k zamietnutí žaloby, ktorá bola podaná aj v jeho prospech (viď rovnaké právne zastúpenie), a toto vyúsťuje v záver, že by jeho práva od počiatku súdneho prieskumu prípadným zrušením preskúmaného správneho rozhodnutia nepochybne mohli byť dotknuté.

19. Pokiaľ krajský súd nekonal so všetkými účastníkmi správnych konaní, tak svojím postupom odňal právo na súdny proces tým účastníkom, ktorí nimi boli aj v správnom konaní a ktorým právo byť účastníkom preskúmavacieho konania zaručuje Občiansky súdny poriadok, a teda im odňal možnosť konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f) O.s.p.).

20. V zmysle ustálenej súdnej judikatúry pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

21. Najvyšší súd SR vzhľadom na vyššie uvedené napadnutý rozsudok krajského súdu postupom podľa § 250ja ods. 3 posledná veta v spojení s § 221 O.s.p. z dôvodu podľa § 221 ods. 1, písm. f) zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle § 246c ods. 1 v spojení s § 221 ods. 2 O.s.p.

22. Najvyšší súd SR sa vzhľadom na procesné pochybenie vecou samou nezaoberal. Povinnosťou krajského súdu bude aplikovať v novom konaní riadne ustanovenie § 250 O.s.p. a po ustálení okruhu účastníkov znovu rozhodnúť vo veci.

23. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, pretože s poukazom na § 224 ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. bude povinnosťou súdu prvého stupňa rozhodnúť aj o náhrade trov odvolacieho konania v novom rozhodnutí vo veci.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.